

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett vrt & Din 2.-, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inzerati pett vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javke posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PONESREČEN MANEVER

Madžarska, ki vzdržuje in podpira Paveličeve bandite, obtožuje Jugoslavijo zaradi „obmejnih incidentov“

Zeneva, 14. maja r. Madžarska vlada je včeraj izročila generalnemu tajniku Društva narodov prošnjo, v kateri prosi svet Društva narodov za intervencijo v zadevi madžarsko-jugoslovenskih obmejnih incidentov. Madžarska vlada trdi, da se je od leta 1931. naprej dogodilo na južni meji nič manj kot 31 incidentov, pri katerih so bili večina ubiti madžarski državljani.

Pritožba je sestavljena zelo previdno ter se izogiba sklicevanja na pakt Društva narodov. V madžarskih krogih pa se izjavlja, da gre za pritožbo v smislu čl. 11 pakta o Društvu narodov. Pri teh incidentih gre za resno ogrožanje dobrih sosednjih odnosov med Jugoslavijo in Madžarsko.

Madžarski korak je v krogih Društva narodov povzročil nekoliko razburjenja, in to tembolj, ker do sedaj o takih incidentih ni bilo ničesar znanega. To vprašanje se bo razpravljalo na zasedanju Društva narodov, ki se prične v ponedeljek.

deljek.

Od jugoslovenske strani se izjavlja, da jugoslovenska vlada pozdravlja zahtevo, da se obmejni incidenti, pri katerih so bili prizadeti predvsem jugoslovenski državljani, spravijo pred mednarodni forum.

Pariz, 14. maja. AA. Glede na demaršo madžarske vlade v Zenevi prinaša »Temps« uvodnik, v katerem med drugim pravi:

Treba je najprej počakati uradno besedilo akta madžarske vlade, šele potem bomo mogli zavzeti stališče. Mislimo, da išče Madžarska priložnost, da načne v Zenevi debato, ki naj bi po madžarski sodbi sprožila razgovore o reviziji mirovnih pogodb. Toda svet Društva narodov, zaključuje »Temps«, je predobro poučen o teh stvarih, da bi se spustil na to polje.

»Journal des Debats« pa piše: Jugoslovenski krogi v Zenevi zatrdujejo, da je Madžarska Jugoslaviji samo ustregla.

da ji je dala priliko, da tudi ona javno iznese mnogo resnejše primere, o katerih je jugoslovenska vlada doslej molčala. Madžarski zunanji minister Kanya je hotel očividno s to demaršo na svoj način praznovati 20 letnico ultimata 1914, pri katerem je tudi sam sodeloval. Madžari bi hoteli debato raztegniti na več mesecev in tako pripraviti diskusijo za revizijo mirovnih pogodb na prihodnjem zasedanju DN v septembru. Madžari pravijo, da so vse njihove pritožbe pri jugoslovenski vladi ostale brez uspeha. Toda k temu je treba pripomniti, nadaljuje list, da sta dobre sosedne odnose skali že gotthartski in hertenberški aferi s tihotapljenim orožjem in s tem ogrozili mir. Madžarska vlada v svoji demarši sama pravi, da je dobila informacije o jugoslovenski strani, da so ti incidenti posledica delovanja subverzivnih elementov, ki so prihajali z madžarskega ozemlja. To priznanje dokazuje, da se je akcija res vodila z madžarskega teritorija.

Direktor Butler v Ljubljani

Važne izjave direktorja Mednarodnega urada za delo o boljših časih

Ljubljana, 14. maja.

Po 14dnevem bivanju v naši državi se je direktor Mednarodnega urada za delo g. Butler včeraj dopoldne pripeljal tudi v Ljubljano, kjer je bil na glavnem kolodvoru svečano sprejet, nakar je opravil obiske pri podbanu g. dr. Pirkmajerju, na magistratu pri županu g. dr. Pucu, nato pa imel konferenco z zastopniki delodajalcev v ZTOI, kjer ga je pozdravil tajnik g. dr. Pless, generalni tajnik Zveze industrijev g. inž. Suklje, ki ga je v daljšem govoru podrobno informiral o gospodarskem in socialnem položaju v naši banovini; in o stališču delodajalcev napram socialni zakonodaji. Po konferenci je direktor g. Butler obiskal še Pokojniški zavod, kjer mu je predsednik g. dr. Baltič dal podrobne informacije o pokojniškem zavarovanju namščencev. Po kosilu se je direktor g. Butler odpravil v spremstvu predstavnika delodajalcev na Bled, kjer je južinal v hotelu »Toplice« ter se s čolnom peljal tudi na otok Lepota Bleda, ga je tako očarala, da je tudi ob svojem slovesu od Ljubljane še poudarjal svoje občudovanje lepote naših krajev.

njih tudi na skromne sodelavce iz naše sredine. Ti sodelavci vas pozdravljajo ter prosijo, da jim posvečate s svojega vplivnega mesta vso pažnjo, obenem vam pa obljubljajo svoje sodelovanje.

Po tem slovenskem govoru je imel direktor g. Butler v svojem materinskem jeziku obširen govor, ki ga je dobesedno prevedel generalni tajnik delavskih zbornic g. dr. Živko Topalović.

Direktor g. Butler

se je zahvalil za govor in knjigo, češ, da je knjiga v materinskem jeziku najlepši zaključek njegovega pota po Jugoslaviji, saj ta knjiga najlepše priča o idealizmu naroda. Živimo ob času padanja življenjskega standarda, kar mnoge žene tudi v obup, a Mednarodni urad za delo je pozvan, da skrbi za vse države enako. V 14 dneh sem se prepričal, da je pri vas še mnogo dela, kakor tudi v starih državah, kjer imajo že staro socialno zakonodajo. Sedaj vem, da se je moj prednik, pokojni direktor Thomas zato tako zanimal za Jugoslavijo, ker je spoznal tako idealno stremeljenje in zato zagotavljam, da ga bom v tem vedno posnemal. Princip, ki se ga Mednarodni urad za delo drži, je ta, da se medse ne smejo zniževati pod življenjski minimum. Z njegovo iniciativo so države sklenile konvencijo o minimalni meži in zato so potrebni tudi uradi, ki te predpise nadzorujejo. Konvencija je zlasti v Angliji rodila dobre uspehe, vendar pa zato ni bila uničena nobena industrija, pač je bilo pa resnega mnogo delavstva. V boju proti svetovni gospodarski krizi je Mednarodni urad za delo sklenil program javnih del, ki bo oživitven in mednarodnim kapitalom, a pri vas še ni realiziran zaradi pretežke mednarodne krize. Izveden bo gotovo, vendar pa za uspeh ne zadostuje samo načrt, temveč sta potrebna tudi največja vztrajnost in dobra volja. Pri oživitvenju vseh velikih idej in velikih načrtov so morale sodelovati cele generacije in za velike ideale se borimo, da bomo koristili svojim otrokom in potomcem. Tako je tudi z našimi načeli in projekti ter zato ne smemo izgubiti nade, da bi ne uspeli. Tudi vaš narod je šele po stoletnih borbah prišel do svobode in tudi v Angliji smo se 100 let borili za osebo svobodo in za svobodo združevanja. Tudi Mednarodni urad za delo se mora boriti z velikimi težavami, a nikdo ne klone. Čeprav so časi težki, je bilo vendar v zadnjih dveh letih doseženega za delavstvo največ. Kakor mi ne obupujemo, tudi vi ne smete dvomiti v uspeh, da nastopijo zopet boljši časi, ki nam bodo nadomestili vse, kar smo izgubili!

Izjave vplivnega govornika so bile večkrat prekinjene z burnim odobravanjem. Po govoru je pevski zbor »Grafike« zapel še nekaj najlepših naših skladb, nato je pa dovolil direktor g. Butler našemu uredništvu kratek

interview.

Mož, ki ima največji vpliv po vsem svetu, se je nadvse prijazno razgovarjal ter izjavil, da živimo sicer v zelo težki dobi, vendar pa smo že prešli čez najhujše in se počasi boljše konjunktura, da bo brezposelnost polagoma premagana. Velika sreča je, ker je Jugoslavija že pred krizo skrbela za socialne ustanove, zakaj, če bi te ne delovale, bi bila kriza gotovo še mnogo hujša. Jugoslavija je v socialnem pogledu že zelo napredovala, saj je ratificirala mnogo v Zenevi sklenjenih konvencij. Trdno je prepričan, da bodo veliki napori Jugoslavije v tej smeri imeli tudi uspeh, saj države, ki podpirajo socialno politiko, tudi najlažje zmagujejo težko pot skozi krizo in zato pri nas tudi ni težkih motenj kakor v drugih državah. Zaradi pomanjkanja kupne moči delavstva je prišel v bedo tudi jugoslovanski kmet, zato pa je treba predvsem zboljšati sedanje težko stanje jugoslovenskega delavstva. Na vprašanje našega urednika, kakšen vtis so nanj napravili Ljubljana in drugi kraji naše banovine, je direktor g. Butler z navdušenjem izrazil svoje zadovoljstvo, ker je videl povsod največji red ter nepričakovano napredok, zlasti pa ga je očarala lepota Bleda in našega planinskega sveta, zaradi česar se bo vedno rad vrnil k nam. Z vsem, kar je v Ljubljani in pri nas videl, je izredno zadovoljen ter trdno upa, da se nam bodo vrnilo kmalu boljši časi. Davi je direktor g. Butler zopet zapustil našo državo.

Likvidacija klerikalne stranke v Avstriji

Dunaj, 14. maja. r. Danes se sestane zadnjič v svojih prejšnjih prostorih, namreč v parlamentu, klub krščanskih socialcev na sejo, kateri pripisujejo veliko važnost, ker se, kakor poroča »Neuhettsweltblatt«, pričakuje od krščansko-socialne stranke ona uvidenost, ki bo omogočila gladko likvidacijo strankarstva. List meni, da bo ravno krščansko-socialni stranki težje opustiti svojo organizacijo, kakor ostali mlajši stranki Velenemcev in Landbunda. Krščansko-socialna stranka pravi, da bo mogla ustaviti svoje delovanje; tedaj, ako bo dano dovoljno jamstvo za svobodo in obstoje katoliške mišli.

Nova konferenca zunanjih ministrov v Beogradu

Danes sta prispela v Beograd turški in rumunski zunanji minister, ki bosta konferirala z Jevtićem

Bukarešta, 14. maja. AA. Rador poroča: Turški zunanji minister Tefvik Ruždi-bej je sredi ob 21.30 odpoval s svojo gospo in s spremstvom v Beograd. Z istim vlakom sta se odpravila v Beograd tudi rumunski zunanji minister Titulescu in njegova gospa. V Beograd bosta Titulescu in Ruždi-bej konferirala z g. Jevtićem o zadevah balkanskega pakta, nato pa vsi trije odpočujejo v Zenevi na zasedanju Društva narodov.

Pred odhodom turškega in rumunskega zunanjega ministra Tefvika Ruždi-beja in Titulescu v Beograd je izšel tale komunikat: Turški zunanji minister Tefvik Ruždi-bej in rumunski zunanji minister Titulescu sta imela več sestankov ter govorila o pretečih vprašanjih. Ministroma se zdi dolžnost, da ugotovita globoko zadovoljstvo nad popolnim sporazumom med Turčijo in Rumunijo o vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Prijateljstvo med Turčijo in Rumunijo in privrženost Turčije in Rumunije balkanskemu paktu sta se po teh razgovorih v Bukarešti še bolj okrepili. Tefvika Ruždi-beja in Titulescu so spremljal na postajo predsednik vlade Tartarcescu, turški, grški, jugoslovenski, francoski, češkoslovaški in norveški poslanik, osemje teh poslaništvo, višje uradništvo zunanjega ministrstva in mnogo uglednih politikov in novinarjev. Z istim vlakom se je odpravil v Beograd tudi rumunski poslanik v Ankari Cejntu.

Izjava Tefvika Ruždi-beja

Bukarešta, 14. maja. AA. Rador poroča: Turški zunanji minister Tefvik Ruždi-bej je sprejel poročevalce listov in na vprašanje, ali pride do morebitnega pakta o napadanju z Bolgarijo, odgovoril: V naj-

nih govorih sva Titulescu in jaz dovolj jasno poudarila, da slej ko prej stremimo po tem, da se okrepi sodelovanje z Bolgarijo in da tudi ona pristopi k balkanski družini. Izrazila sva željo, da bi se to čim prej zgodilo.

Na vprašanje o morebitnem vstopu Sovjetov v Društvo narodov je Tefvik Ruždi-bej odgovoril: Ne more biti dvoma, da bi to pomenilo arefen dogodek tako za Društvo narodov kakor za Sovjetsko Rusijo samo. Osebnost želim, da bi se to čim prej zgodilo, vendar ne morem reči, da stojimo tik pred tem dogodkom. Če pride to vprašanje na dnevni red in če bomo imeli priložnost, bo turška vlada zelo srečna, ako bo mogla v tej stvari dati pobudo.

Na vprašanje, kdaj bo balkanski pakt stopil v veljavo, je Tefvik Ruždi-bej odgovoril: Pakt je stopil v veljavo tisti trenutek, ko smo ga podpisali v Atenah. To vprašanje bi bilo aktualno samo tedaj, če bi balkanski pakt kateri parlament odklonil; toda kolikor sem informiran, o tem ne more biti niti govora.

Pariz, 14. maja. AA. Diplomatski urednik lista »Journal des Debats« Pierre Bernus prinaša v nočnejši številke svojega lista članek pod naslovom »Diplomatsko delovanje na Balkanu«. Pisec govori o Jevtićevem obisku v Sofiji in med drugim pravi: Doseženi rezultati nam dajejo pogum. Ako se bodo ti rezultati razvijali tako, kakor je pričakovati, se bo stabilnost v vzhodni Evropi čvrsto okrepila. Balkanski narodi dajejo danes Evropi dober vzgled. Vse njihovo delovanje gre za ugotovitvi miru in teži za tem, da se onemogočijo spletke tistih, ki radi ribarijo v kašnem.

Za kmetijsko zbornico

Ljubljana, 14. maja.

O svetovni, pa tudi o naši ožji domači gospodarski krizi je bilo v preteklih letih popisano na vagonih potrepeljivega papirja. Uspehov za zboljšanje narodnega gospodarstva pa vendarle ni od nikoder.

Vsi vemo in smo tudi vsi brez razlike udeleževanja trdno prepričani o tem, da je naš gospodarski organizem močno bolan. Postavljena je diagnoza (spoznanje), bolezen je od številnih gospodarstvenikov točno raziskana in ugotovljena. Tudi zdravilo je znano in vendar nihče ne priskoči na pomoč v svrhu ozdravitve, dasi je uspešno zdravilo pri rokah!

Industrija se duši v svojih proizvodih. Racionalizacija industrije v tujih državah v zvezi s kitajskim carinskim zidom okrog naše države jo je dovedla v mučni položaj, v katerem je danes. Na drugi strani se na industrijo hujuje kmetovalec, ker sta ga protekcionizem ene narodno gospodarske panoge in lastna konzervativnost odrezali od zunanjega sveta, a notranji trg sam mu ne more več nuditi niti najskromnejše rente za napredek in obstoj.

Z omejevanjem razvoja temeljne narodno gospodarske panoge, kmetijstva, so tisti, ki se jih tiče, omejili tudi svoj lastni razvoj, a poleg tega omejili razvoj tudi vseh ostalih za narodno gospodarstvo ter harmonični razvoj in napredek države enako važnih gospodarskih panog.

V že omenjenih množinah popisane papirja so se pojavljali razni zdravilni načrti, med katerimi je tudi uveljavna načrtne gospodarstva. Smo za uveljavno gospodarstvo, toda kdo ga naj izvede? Glava in noge brez trupa ga prav gotovo ne bodo izvedle uspešno, še manj zamorejo za ustvariti industrijske in ostale zbornice same in brez sodelovanja kmetijske zbornice! Mnogo je protirednosti in našim narodnim gospodarstvu, najgorostanejša protirednost je pa brez dvoma ta, da se naša pretežna kmetijska država ponaša sicer s svojo dobro organizirano trgovsko-industrijsko-obrtno zbornico, nima pa — kmetijske! Enaka protirednost bi bila, dati industrijski državi — kmetijsko zbornico, ne pa industrijske.

Nismo proti industrijski ali katerikoli zbornici. Vsakemu svoje! Zbornice so potrebne vsaki važnejši narodno gospodarski panogi! Kravca potrebna je pa zbornica zlasti našemu, iz dneva v dan vse bolj propadajočemu kmetijstvu. Kako se naj sprovede kakršnokoli načrtno gospodarstvo, ako najštevilnejši sloji pridobitnega prebivalstva v državi nimajo svojega — srca, kjer bi se kakor kri po žilah pretakale, čustila, združevale in izvajale razne ozdravitvene gospodarske akcije v soglasju z vsemi ostalimi narodno gospodarskimi panogami!

Kmetovalec dandanes kot poedinec, sam in neorganiziran, v težnji za napredkom naleti na vseh straneh na same nepremotljive ovire. Nima enotno in strumno organiziranega gospodarskega vodstva. Zategadelj je pa tudi vsako govorenje o načrtnem gospodarstvu in rešitvi gospodarske krize vse dotlej brezpomembno, dokler ne bodo ustanovili tudi v naši kmetijski državi kmetijske zbornice, kakor jih imajo vse ostale države v Evropi.

E. S.-S.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

Devize: Amsterdam 2315.40—2326.76, Berlin 1347.51—1358.71, Bruselj 796.02—801.96, Curih 1108.35—1113.85, London 174.08—175.68, Newyork 3383.28—3411.54, Pariz 225.52—226.64, Praga 142.23—143.09, Trst 289.79—292.19 (premijsa 12.5 odstotkov), Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35—90.45.

Radikali ostanejo v vladi

Kongres radikalne stranke je z ogromno večino odobril politiko Herriota — Kompromitirani poslanci izključeni

Pariz, 14. maja. r. Radikalno socialistični kongres v Clermont-Ferrantu je v soboto zvečer skoraj soglasno odobril nadaljnje sodelovanje stranknega predsednika Herriota in ostalih štirih radikalnih ministrov v vladi nacionalne unije. S tem je obstoj Doumergueove vlade osiguran najmanj do oktobra, ko se bo v Nantesu spet sestal kongres radikalne stranke. Dočim so nasprotniki nacionalne unije takozvani mladoturki, v prvi debati ostro nastopili proti udeležbi v vladi, je otvorilo protizdružbo ministrsko krilo protiofenzivo. Govorili so trije bivši ministrski predsedniki Chautemps, Dailhier in Herriot, ter prizadejali revolucionarjem tako občuten poraz, da je bilo na koncu razprav oddanih samo še okoli 10 glasov proti dnevnemu redu. Na kongresu je bila sklenjena tudi izključitev sedmih članov iz stranke, ker so zapleteni v aferi Staviskoga.

Resolucija delegatov na kongresu radikalno-socialistične stranke v Clermont-Ferrantu se da rezimirati v tehle nekaj besedah:

Stranka ostane tudi nadalje nemajno zvesta svojemu voditelju Edouardu Herriotu, odobrava, da je sklenil držati besedo, dano v imenu stranke, izreka polno zaupanje radikalnim ministrom v vladi narodne sloge Doumerguea, in bo tudi nadalje vodila politiko premirja med strankami, ki jo zastopa ta vlada.

Odbor za moralno čiščenje stranke bo danes sprejel celo vrsto ostrih ukrepov in nato zaključil svoje delo.

Kriza avtomobilske industrije

New York, 14. maja. r. Zaradi gospodarske krize so v avtomobilskih tvornicah tvrdke Buick ustavili vse delo. 19.000 delavcev je ostalo brez zaslužka.

Z avtomobilom zavozil v množico

Pariz, 14. maja. r. Pri avtomobilski dirki v fontainebleaiskem gozdu je zavozil avtomobil v množico, pri čemer je bilo, kolikor je do sedaj ugotovljeno, 8 oseb ubitih, med njimi 6 civilistov in 2 vojaka, več pa hudo ranjenih. Vozač se bori s smrtjo.

Pri včerajšnjih ponovnih občinskih volitvah v metliški okolici je JNS odnesla popolno zmago

Metliški srez je s to zmago dokazal, da trdno stoji v tabornem JNS.

Pri odkopavanju zasutih šanc na notranji strani so odkrili majhne kapnike

Toda resničnih senzacij ne moremo omlaževati. Kapniki na Gradu zaslužijo nedvomno zanimanje, saj so nastali na izredno zanimiv način. Pisali smo že, da so delavci odkopali na notranji strani šanc zidovje tako globoko, da so se pokazala temena velikih obokanih odprtin, podobnih arkadam. Te odprtine niso bile povsem zrasle, ter je bilo tik pod vrhom nekaj praznega prostora, kjer so se v stoletjih nahajali majhni kapniki, ki so v miniaturi baš to, kar so v podzemeljskih jamah veliki stalagmiti in stalaktiti. Proces nastajanja je bil isti kot v podzemlju, vendar si

Skoraj cela zgradba je obzidava drevesa na spodnji cesti ob zahodni strani šanc. Delj časa že obzidavajo drevo s kamenjem, kar bi ne bilo potrebno toliko zaradi samega drevesa, kolikor zato, da bo sicer monoton pobojce krožnih cest poživljeno. Visoko sivo zidovje je tudi povsem v slogu starinskih šanc. Poleg nadzidavajo starinski vdoljak, ker bi sicer nasip krožne ceste nad njim lezel vanj. Zdaj ni več zaposlenih toliko delavcev, kot jih je bilo v začetku.

Z razstavo njegovih del na mednarodni fotografski razstavi praznujemo tudi 70-letnico njegove smrti

Eden največjih genijev človeštva je šele 50 let star umrl v svojem rodnem Kranju l. 1864, da z razstavo njegovih del na mednarodni fotografski razstavi naš narod praznuje tudi 70letnico njegove smrti. Razstavo njegovih del so nam predvsem omogočili njegovi sorodniki, namreč sin njegove sestre, sedanjí dvorní svetnik g. dr. Julij Polec v Kamaňku in pa njen vnuk, naš sloviti zgodovinar in pravnik g. univ. profesor dr. Janko Polec, a tudi naš narodni muzej je to pot napravil izredno. Izjemo ter v polnem razumevanju pomena razstave Puharjevih del dal na razpolago razstavnemu odboru najzanimivejše eksponate. Fotoklub bo Puharjeve zasluge razglasil svetu na ta način, da bo na vsako na mednarodni razstavi razstavljeno sliko prilepil Puharjevo pariško diplomo in tako bo takoj po razstavi spoznalo 27 držav sveta, da je izumitelj fotografije Slovenec.

Ljubljana, 14. maja.
Marljivo Sokolsko društvo Ljubljana
III. ki je bilo ustanovljeno v burnem le-

Društvena uprava pod vodstvom staroste br. dr. Mitana Šubica je izdelala za jubilejno proslavo naslednji spored: V soboto, 2. junija priredi Šentjakobski gledališki oder v Mestnem domu slavno-stno predstavo v korist zgradbe doma Sokola II., v ponedeljek 4. junija otvoritev društvene jubilejne razstave na letnem telovadišču na Prulah, 5. in 7. junija dru-ščna večera na letnem telovadišču na

Danes kriminalni vefefilm
**„IŠČEJO SE PLESALKE
 ZA AMERIKO“**
 ZVOČNI KINO DVOR
 Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
 Cene Din 4.50, 6.50

Ljubljana, 14. maja.

Resnica je, da so te pritožbe upravičene! Znanstveniki računajo povprečno dobo obstoja hiše po mestih in trgih na 250 let, po preteku katere dobo vzdrževanje poslopja ni več mogoče, ne da bi se vršile obsežne rekonstrukcije. Za vsakotlene izgube na vrednosti poslopja vsled starosti in obrabi se odškoduje posestnik z najemninami, katerih del shranjuje kot amortizacijo, da se more po popolni obrabi poslopja, postaviti enako poslopje. Proračunu amortizacije pa tvori podlago nabavna ali pridobitna cena poslopja, katero je deliti s številom let obstoja — torej 250 let in ne 15 let, kakor postopajo sedaj hišni posestniki! Koeficient je potem takem letna amortizacija, ki je povprečno enaka 1% najemnine in najemne vrednosti hiše. Na račun zgradinarjev z dokladami odpade okoli 25%, v mestu Ljubljani pa za mestne davščine (vodarino, gostaščino in kanalsko pristojbino) 12 %, za hišnika 1 %, za čiščenje in čistila pa tudi 1 %, skupaj je torej odstotki od kosmate najemnine 38 % in 1 % od vrednosti poslopja za vzdrževanje; razlika je čisti dohodek iz poslopja, kateremu je pristiži še najemna vrednost stanovanja hišnega lastnika in onih delov hiše, katere je brezplačno oddal v najem. Ako primerjamo torej ta čisti dohodek iz hiše z vsoto 5 % letnih obrestmi od kapitala (vrednosti) za hišo, dobimo razliko, ki pokaže, za koliko tereja hišni posestnik neupravičeno in nad povprečno mero od stanovanjskih najemnika na najemini. Jasno pa je, da do polovice svojih dohodkov delavci in namestenci ne morejo več oddajati hišnim posestnikom!

DRAMA

Po daljšem presledku se vprizore v sredo »Bratje Karamazovi«, znameniti roman Dostojevskega, ki je izšel v slovenskem prevodu Vladimirja Levstika. Roman je dramatisiral Ciril Debevec in uživa prireditev, vprizoritev in režija najodličnejši sloves. Predstava bo za red

r tudi kritika sta sprejela to odlič-

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Ponedeljak, 14. maja: Zaprti.
Torek, 15. maja: Gostovanje Sinje ptice.
Izven.

slovní vlogi.

Pređavste pod milim nebom. O
binkoštnih praznikih bo priredila uprava
Narodnega gledališča več predstav na
prostem, in sicer na terasi pred hotelom
Tivoli v nedeljo popoldne ob 15, zabavno
opero »Pri belem konjčku«, na Binko-
štni ponedeljek ob 15, pa popularno Foer-
sterjevo opero »Gorenski slarčak«. V ne-
deljo in ponedeljek zvečer bo vprizorjen
na Kongresnem trgu močnega Hoffmanns-
thalov »Slehernik v župančkovem pre-
vodu in režiji prof. Šesta. Začetek ob-
predstav bo ob pol 9. zvečer. Opozarjamo
na te predstave predvsem goste z čezdele.
Vstopnice se lahko naročijo pisмено pri
upravi Narodnega gledališča. Predproda-
ja vstopnic za vse predstave na pro-
stem se prične v četrtek pri dnevnih bla-
gajih v operi.

Letni občni zbor zvezne organizacije grafičarjev je dokazal izredno lepe uspehe njenega socialnega dela.

Da je bil ta občni zbor zelo važen, potrjuje navzočnost velikega števila tlastav na tehtnost dnevnega reda. Prisotni so bili delegati iz Maribora, Celja, Ptuja in Krškega, ki so prišli v Ljubljano že v soboto na predkonferenco, ki je trajala do 4. junija. Občni zbor je otvoril predsednik združenja dr. Drago Kosem in so bila vsa poročila o delu odborov soglasno sprejeta. Zanimivo je zlasti poročilo o humanitar-nem delu organizacije, iz katerega je razvidno, kako močno je socialno vprašanje v vrstah grafičnega delavstva upoštevano. Kako vzorno je urejena humana stran grafične organizacije, dokazuje dejstvo, da je organizacija poleg brezposelnih podpor v iznosu Din 662.637 izplačala še raznih drugih podpor za Din 701.281. Samo za humano stran organizacije je bilo izdano 1.363.918 Din. Tako ogromna vsota, izdana v enem tednu, kaže, da se grafično delavstvo zaveda svoje potrebe upoštevanja vseh socialnih

Bistveno važna točka dnevnega reda je bila izprememba pravil. Skoraj vsi: predlogi k izpremembi pravil so bili po živahnih debatih soglasno odobreni ter jih je članstvo sprejelo z navdušenjem. Še prav posebejno je članstvo odobrilo, da se začne končno tudi vdovam izplačevati nove znatno zvišane podpore.

Kranj, 13.

Včeraj okrog 8. so prepeljali iz Čitrdi krsto s pokojnim Strekljem v Kranj, odkoder se je vršil pogreb na mestno pokopališče. V zadnjem hipu, ko so pogrebel že spuščali krsto v grob, so pa orožniki preprečili pokop. Krsto so prenesli v mrtvašnico, kamor je prispela sodna komisija, sestojela iz sodnika dr. Benedika in zdravnika dr. Globočnika. Truplo je bilo obducirano. Orožniki so aretirali Strekljeva sinova 23letnega Slavka in 22letnega Franca.

Da dostojno proslavi materinski dan

ker se pač brez glasbe ne da noben pomemben dan več obhajati – je kolo Jugoslovanskih sester v Ljubljani s pomočjo Glasbene Maticе v soboto, 12. maja ob 20 v veliki dvorani hotela Uniona priredilo koncert, ali bolje: akademijo z zelo raznolikim sporedom. Po skoraj polurni zakasnitvi – obicnostno, sicer zelo odlično, se je shajalo le počasi – je lepo prireditelj otvorila s svečanim, zanositim govorom o svetem poslanstvu matere ga. Marija Vera, nato pa je mala Pirkmajerjeva Marjetica deklamirala ljubko »Voščilo materame«, ki je je nalašč v namen materinskega dne napisala A. Cernejeva. Najzanimivejša in najlepša točka večera je bil nastop šolskega orkestra Glasbene Maticе pod vodstvom prof. Karla Jareja. Močan godalni orkester je zaigral najprej III. in IV. stavek iz Ja-

KOLEDAR.

ZKD: Carjev valček ob 14.30 v kinu Ma
tici.
Kino Šiška: Mata Hari.
Narodna galerija, občni zbor ob 19. v
Narodni galeriji.

Včeraj pri obisku direktorja Mednarodne rodnege urada dela smo končno vendar lahko pokazali vsemu svetu, kako nenačrtno smo smo internacionalni. Prav iznenitno smo se menda razumeli pri svojem slovenskem in njegovem angleškem govoru. Čeprav vplivni gospod ne razume slovensčine, mi pa ne znamo angleškega. Pri tem smo pa seveda mislili, da je tudi duševna hrana mednarodna, kar že vemo za telesno hrano, ki je je vedno manj.

Le nekaj nismo razumeli pri teh govorih. G. direktor je namreč dejal, da je mednarodni urad dela napravil mednarodni program javnih del zato, da s temi javnimi deli olajša gospodarsko krizo, nato je pa tudi povedal, da ta program vsaj pri nas ni izveden zaradi gospodarske krize. In tako smo z vso najo pristo slovensko internacionalnostjo spet na suhem.

— Jutri bo ljubljanska drama gostovala v Kranju na odru Narodne žitarnice. Vpri-zorila bo Krležovo dramo »Gospoda Glem-bajevic z gg. Kraljem, Levjarjem, Skrbin-škom, Jermanom, Železnikom in gg. Na-blocko in Šaričevo. Začetek predstave bo ob 20.

Resnična ljubezen.

— Če bi se kdaj omožila, bi se samo iz ljubezni.
— Kateri tip moških ti pa najbolj ugaja?
— Najzanimivejši so bogataši.

Veselje uslužbencev.

— Kaj se pa godi danes pri vas, gospod ravnatelj, da so vsi uslužbenci tako veseli?

— Poset moje žene jih je spravil v dobro voljo. Veseli jih, ko vidijo, kako mi žena komandira.

Resno je mislil.

V krcm: kvartajo. Kvartač opazi, da mu sosed gleda v karte. Vstane in mu prisoli krepko zaušnico. Sosed plane pokonci in vzklikne: — Ste mislili resno?

o resno.

— Mihec, pridi in sedi mi na kolena.
— Ne morem, ker se že razsedem.

o to?

— Trebah sedi na njih.

Razlika med možem in ženo.

— Ali veš, kakšna je razlika med možem in ženo?

— Ne.

— Mož pravi skromno: »Jaz bi rad.«
Žena pa pravi vedno: »Jaz hočem.«

DANES PREMIERA!
prekrasnega filma iz življenja mlade žene po romanu THEODORJA DREISERJA

„JENNIE GERHARDT“
v katerem igra glavno vlogo dražestna

SYLVIA SIDNEYJEVA **ELITNI KINO MATICA**
Predstave ob 4. in 9 1/2 uri zvečer.

Nov Paramountov žurnal nam pokaže rudarsko katastrofo v Kaknju blizu Sarajeva.

DNEVNE VESTI

— Občni zbor Jugoslovensko-čehoslov-
vaških lig. Včeraj je bil v Beogradu občni
zbor Jugoslovensko-čehoslovskih lig, na
katerem so bile zastopane po delegatih vse
lige države. JČ ligo iz Ljubljane je zastopal
njegov predsednik g. dr. Egon Stare. Zborov-
vanje je vodil podpredsednik Momčilo Mi-
lošević. Po uvodnih formalnostih je izpre-
govoril čehoslovski poslanik na našem
dvoru g. Wellner, ki je dejal, da so bile
JČ lige ustanovljene z namenom razvijati
idejo bratske solidarnosti med obema na-
rodoma. Ta cilj je treba imeti pred očmi
zlasti zdaj, ko tudi naša dva naroda pre-
življata težke čase, ko je politični položaj
povsod zapleten in ko nihče ne ve, kaj nas
še čaka. Ideja bratske solidarnosti mora
baš v teh časih prodirati v najširše sloje.

— Novi vojni red. Potujoče občinstvo
opozarjamo, da stopi o polnoči od 14. na 15.
maj v veljavo novi vojni red. Dostajni vojni
red je razviden na stenskih voznih redih,
ki so na vpogled na vsaki postaji.

— Dobave. Direkcija državnega rudni-
ka Velenje sprejema od 16. maja t. l. po-
nudbe glede dobave 3 električnih zvoncev.

— Pohištvo in stanovanjska oprema
bosta na XIV. ljubljanskem velesejmu od
30. maja do 10. julija nameščena v pavil-
jonu E in polovici paviljona F, kar obsega
okoli 1500 kv. m razstavnega prostora.
Razstavilo bo nad 70 tvevk iz vseh
krajev Slovenije, zlasti pa iz St. Vida nad
Ljubljano in okolice. Pohištvo, ki bo raz-
stavljeno, je izdelano najkakovostneje po osnut-
kih arhitektov v vseh variantah in cenah
ter solidno. Vsek razstavljalec jamči za svo-
je izdelke.

— Prodaja starih avtomobilov in moto-
ciklov se bo vršila potom ustnega lici-
tacije dne 6. junija t. l. pri Avto-komandi
IV. armijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je
na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljub-
ljani, pogoji pa pri isti komandi.)

— Borza dela v Ljubljani sprejema dva
hlapeca, kolarja, tri mizarje, krojača, kra-
varja in čevljarja. Interesenti naj se javijo
v uradu.

— 50odstotni popust na železniške je do-
voljen vsem posestnikom XIV. ljubljanskega
velesejma, ki se vrši od 30. maja do 10.
junija. Za polovično voznino zahtevajte na
postajni blagajni posebno železniško izkaz-
nico, ki stane 5 Din.

— Oddaja popravlja dekorativno slikar-
skih del v katedrali v Djakovu se bo vršila
potom javne licitacije dne 30. maja t. l. pri
Dijecesanskem in kaptolskem računarskem
uredu v Djakovu. (Oglas in pogoji so na
vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljub-
ljani.)

— Nov grob. V četrto let je umrl v so-
loto v Ljubljani elektrotehniški vajenec,
brat našega strojnega stavca g. Alojzij
Pribošič. Pogreb blagega mladeniča bo
danes ob 16. iz hiše žalosni na Glincah na
višjo pokopališče. Blag mu spomin. Pre-
ostali naše iskreno sožalje!

— Vremenska napoved pravi, da bo de-
loma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj
je nekoliko deževalo v Ljubljani in v Mari-
boru. Najvišja temperatura je znašala v
Beogradu 23, v Ljubljani 24,8, v Skopju 24,
v Mariboru 27. Iz drugih krajev ni poro-
čil o stanju temperature. Davi je kazal ba-
rometer v Ljubljani 759,5, temperatura je
znašala 10,2.

— Sestri Montel izročeni sodišču. V so-
boto je policija izročila sestri Julijo in Jo-
žefino Montel, ki sta umorili trgovca Udino
na Sušaku, sodišču. Ker je preiskava za-
ključena in ugotovljene vse podrobnosti, je
vorojeto, da se bo razprava proti sestram
vršila kmalu.

— Naroden umor. Pred velikim senatom
okrožnega sodišča v Osijeku se je zagovar-
jala 62letna Ana Dorazića iz Nuštarja, ki je
pregovorila svojega nečaka kolarskega po-
močnika Pavla Ručevića iz Budrovec pri
Djakovu, da je umoril staro Rozo Mikolič-
čevu v Djakovu, za katero je morala Do-
razićeva skrbeti. 20. avgusta je Ručević raz-
bil šipo v kuhinji umorjenke in se nato
splazil v sobo, kjer je spečo starko točno
čas daval, da je izdihnila. Nato je vzel de-
narnico s 30 Din in pobegnil. Morilca so
kmalu nato prišli in povedali, da ga je
najela teta, ki mu je za umor obljubila
2000 Din. Morilec je umrl med zasiljeva-
njem v preiskovalnem zaprtju na poslednjih
erene kapi, a zločinka teta je bila v sobo-
to obojena na smrtno jebo.

Iz Ljubljane

—lj Reklamni korso. Uprava Ljublj-
anskega velesejma namerava v času svoje le-
tošnje razstave privedi reklamni korso
po velesejmskem prostoru in po nekaterih
glavnih ulicah Ljubljane. Obhod se bo vršil
2. junija v popoldanskih urah ter 3. in 10.
junija dopoldne. Obhod bo imel izrazit tr-
govsko-reklamni značaj ter bo vsiljega po-
mana za industrijske, obrtne in trgovske
kroge. Ta način uspešne reklame se prak-
tičista tudi na drugih velesejmi. Na čelu
vseokratnega obhoda bo igrala godba.
— Ureditve reklamnih vozil oziroma skupin
je prepuščena okusu udeležencev. Ker se
je ta način reklame povsod doslej dobro
obnesel, bo ta privedel imela gotovo tu-
di pri nas povoljen uspeh. Prijave sprejema
uprava Ljubljanskega velesejma od 25. ma-
ja t. l.

—lj Nastop konservatoristov, gojencev
klavirske šole prof. Antona Ravnika, bo
drevi ob 18. v Filharmonični dvorani. Ze-
traj leto prireja prof. Ravnik s svojimi
gojenci samostojne klavirske produkcije.
Letošnja je tem bolj interesantna, ker se iz-
vajajo izključno le klavirska dela ruskih
skladateljev in sicer od skladb lažje vrste
do pravih koncertnih komadov. Ravnikova
šola je priznana izvirna in priprani smo,
da bodo imeli poslušalci drevi lep umetni-
ški užitek. Zato vabimo k obilni udeležbi.
Povdarjamo, da je produkcija v Filharmoni-
čni dvorani drevi ob 18. Program kot
vstopnica stane 2 Din.

—lj Na IV. gospodinjstvo-gospodarski
razstavi Zveza gospodinjstev v poklicu
ki se bo vršila za časa spomladanskega
velesejma od 30. maja do 10. junija v pavil-
jonu »K«, bomo Slovenke prvi postavile
poklicno posvetovalnico. Ne bo še to popol-
na poklicna posvetovalnica, kakor jo imajo
že drugi narodi, vendar začetek bo, kjer bo-
do našle matere in učke se mladina mar-
sikal dober svet ter pregled v ženskih po-
klicih. Zveza gospodinjstev povdarja, da je
vsak poklic spoštovanja vreden, ako se
opravlja z ljubeznijo in s čutom odgovor-
nosti.

—lj Francoski violinist Robert Soetens
bo izvajal na svojem koncertu v četrtek ob
20. naslednja dela: Mozart: Koncert št. 7,
Cesar Franck: Sonata, Debussy: La Fille
aux cheveux de Lin in Minstrelle, dalje
Milhaud: Le Printemps, končno še Ravel-
ov rapsodijo Tzigane. Na klavirju ga bo
spremljal prof. Marijan Linovšek. Predpro-
daja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

DO PETKA

zvečer oddane obleke v kemično čiščenje,
plisiranje, barvanje, pranje in svetlokanje
perila izgotovi sigurno do binkošti

TOVARNA JOS. REICH
4562

—lj Prodaja govejih kosti. Dne 19. ma-
ja t. l. se bo vršila pri komandi 4. planin-
skega bataljona v Ljubljani javna ustna
licitacija za prodajo 900 kg kosti. (Oglas je
na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljub-
ljani, pogoji pa pri isti komandi.)

—lj Zveza gospodinjstev opozarja na preda-
vanje milarne »Hubertus« v Celju o pranju
volnenih oblek, volnenega perila itd., ki bo
jutri v torek ob 4. popoldne v njenih pro-
storih, Breg št. 8.

—lj Redna javna seja ljubljanske občinske
uprave bo v sredo dne 16. t. m. ob 17. v
mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so
naznaila predsedstva, odobrenje zapisnika
zadnje seje, poročila finančnega, gradbene-
ga in personalno-upravnega oddelka in taj-
na seja.

—lj Društvo »Zivalec« že pridno pri-
pravlja razstavo na velesejmu. Ta razstava
bo zelo živa in pestra, saj bo pokazala vse
vrste malih živali, tako perutnino, kance,
golobe, bobre, govoreče papige, male pa-
pige, mucke, morske prašičke, opice itd. Po-
skrbljivo je, da se pokažejo tudi razne ži-
valce, ki se niso bile razstavljene in bodo
torej predmet posebnega občudovanja.

—lj Naročnja produkcija drž. konserva-
torija, gojenec g. prof. Antona Ravnika, se
prične iz tehničnih razlogov ob pol 7. in ne
ob 6., kakor je bilo objavljeno.

—lj Predavanje o Radionu. Gotovo so že
vse gospodinjstve žele o Radionu. Mnoge ga
stano rabijo, le malo pa jih je, ki popolno
naučijo vse njegove odlike. Na predava-
njih, ki se vrše te dni v kinu Ideal, se
nudi vsem ceninim gospodinjstvom prilika,
da se na izreden in zanimiv način seznanijo
s tem samodejajočim pralnim sredstvom.
Na teh predavanjih se tolmači, kaj je Ra-
dion in kako se z njim pravilno pare. De-
monstriralo se bo poizkušeno pranje z Ra-
dionom, za zabavo bodo skrbeli razni filmi
kulturne in šaljive vsebine. Vabimo vse
cenejane gospodinjstve, da se blagovolijo udele-
žiti tega zanimivega predavanja. Velopnina
je prosta. Prostori se na željo rezervirajo
dopolodne pri blagajni. Začetek predavanja
popoldne ob 14., zvečer točno ob 20.

—lj Redni občni zbor Narodne galerije
bo drevi ob 19. v Narodni galeriji.

—lj Pri prehajanju, hripi, vnetju v vratu,
oteklih mandljah, živčnih bolečinah, trga-
nju v udih storite dobro, če poskrbite za
vsakdanje izpraznenje črevesa s tem, da
popijete pol čaše naravne »Franz Jose-
fove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih
klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda
rati sigurnega učinka pri prijetni uporabi.
»Franz Josefova« grenčica se dobi v
vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih
trgovinah.

Iz Ptuj

— Prve črešnje na trgu. Danes so se
pojvale na ptujskem živilskem trgu prve
domače črešnje, ki so jih kmetje iz oko-
lice prinesli v številnih košarah. Črešnje
so za enkrat še drage, prodajajo jih me-
reco po 3 Din, pri branjevcih pa kg po
12 Din, pričakovati pa je, da bo cena že
v kratkem padla, ker je letos izredno ve-
lika črešnja.

— Krava je pohodila. 84letna užit-
karica Terezija Planinšek iz Pletar je bi-
la zaposlena v blevni pri krmiljenju kra-
ve, ki pa jo je naenkrat popadla, tako da
se je ženica mahoma znašla pod njo. Za-
dobila je težke notranje poškodbe in
velike rane po nogah, prsih in rokah.
Prepeljana je bila z reševalnim avtom
v ptujsko bolnico, kjer so tudi ugotovili,
da ima zlomljeno levo nogo v stopalu.

— Prva slovenska starokatoliška ma-
ša v Ptuj. Na praznik Vnebohoda se je
vršila v ptujski dvorani Glasbene Matice
prva služba božja v našem milem ma-
terskem jeziku.

— Ledeni možje so se letos slabo ob-
nesli in niso prišli do veljave. Pri nas
vlada že drugi mesec velika vročina.
Kmet je pričakoval, da bo dobil v tej
dolgi dobi, ko je bil brez dežja, vsaj ob
ledenih možeh nekaj dežja. Toda to pot
so ostali ledeni možje brez dežja in tudi
dnevi so bili topli kakor sredi poletja.
Suša se že zelo zlozi. Kmet je sedaj tar-
na, da ne bo imel zadostno množino se-

na, pa tudi drugi poljski pridelniki bodo
slabo izpadli, če ne pride ob pravem ča-
su dež. Za sedaj kaže edino dobro se
sajje.

— Nočni napad. Preteklo noč so ne-
znani storilci napadli 30letnega delavca
Martina Vera iz Žetali, ko se je vračal
domov. Napaden je bil v bližini Stefan-
clove goštile na Ptujski gori in ga je
napadalec hudo ranil z nožem, tako da
mu je poškodoval ledvice. Prvo pomoč mu
je nudil zdravnik dr. Peče, nakar so ga
prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Z Jesenic

— Glavna skupščina Olepševalnega dru-
štva. V sredo zvečer se je vršila v salonu
pri Tancarju zelo dobro obiskana letna
glavna skupščina Olepševalnega društva.
Predsednik društva g. Pibrovac Leon je
ugotovil sklepčnost, pozdravil vse navzoče
in v jedrnatih besedah orisal delovanje
društva v minulemu letu ter vzpodbujal
članstvo, zlasti pa tajnika in blaginika K.
intenzivnejšemu delu. Tajnik g. Lojze Po-
ženel je poročal, da šteje društvo okoli 90
članov, da je med letom zasadilo ob Pro-
stevni cesti več kostanjevih dreves, name-
stilo 2 novi vrtni klopi ob poti za Mirco in
dve klopi na pokopališču. Namestila se bo
ob Prešernovi cesti vremenska hišica ter se
dela na tem, da se čimprej zgradi javno
stranišče in uredi prepotreben tržni pro-
stor. Za predsednika je bil ponovno izvo-
ljen g. Pibrovac Leon, za podpredsednika
ga. Justa dr. Marčičeva in Torkar France,
za tajnika g. Poženel Lojze, blaginika Tan-
car Davorin, gospodarja Azman Konrad, v
odbor pa je bil izvoljen poleg prejšnjih na
novo mestni inženjer g. Peruzzi Stanislav.

Iz Laškega

— Brivnice bodo ob ponedeljkih zapre-
te po sklepu brivskih mojstrov na sešnanju
dne 7. maja v Trbovljah, če bo obrtna ob-
last prilivila. S tem bo zadosteno tudi in-
spekcijski delac odnočno zakonu o zaščiti de-
lavcev, a katerim so bili brivski mojstri v
etalmu konfliktu.

— V prijateljski tekmi med SK Laško
in SK Celje v četrtlet na tukašnjem igrišču
»Lava« so zmagali Celjani s 5:3. V sploš-
nem je igralo oboje moštvo tako v obram-
bi kakor v napadih odlično, vendar pa so
zamudili Laščani par lepih prilik in prebi-
hali streli, kar je bilo odločilno za zmago
Celjanov. Sodil je g. Oberlindner vseskozi
etvarno.

— Streška družina prične jutri ostro
streljanje na doedeanjem strelišču. Streljalo
se bo vsako nedeljo in praznik od 14. do
17.

Revmatizem, lilaas zdravi termalno kopališče

Dolenjske toplice

Zdravnik: Dr. R. Rožič, dos. šefzdravnik
Slatina Radenci. Penzija in kopeli: I. razr.
Din 65.—, II. razr. Din 50.—, III. razr.
Din 35.—, Julij—avgust Din 5.— pribitek.
Pošta Toplice pri Novem mestu. 148

Iz Celja

— Razmere na delovnem trgu. Pri
ekspozituri javne borze dela v Celju se
je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 25
brezposelnih (14 moških in 11 žensk), de-
lo je bilo ponujeno za 17 oseb (9 moških
in 8 žensk), posvetovanja je bilo 11 (za
8 moških in 3 ženske), odpotovalo je 13
oseb (6 moških in 7 žensk). Dne 10. t. m.
je ostalo v evidenci 562 brezposelnih (528
moških in 34 žensk) nampr 584 (537 mo-
škimi in 47 ženskami) dne 30. aprila. Delo
dobijo: po 1 vrtnar, lončar, slaščičar in
hlapec, 3 privatne kuharice ter po 1 ho-
teljska kuharica, služkinja in postrežnica.

— Nesreča pri gradnji hiše. Te dni
je padel pri gradnji neke hiše težak hlod
na 55letnega delavca Miho Brnčnika iz
Loč in mu zlomil nogo. Ponesrečenca so
prepeljali v celjsko bolnišnico.

— Opozorilo vojaškim obveznikom,
rezervnim oficirjem in dajalcem pravoz-
nih sredstev. Mestno načelstvo v Celju
opozarja vse vojaške obveznike od 18 do
50 let in vse rezervne oficirje, da mora-
jo vsako izpremenitev bivališča javiti vo-
jaškemu referentu na mestnem načelstvu.
Lastniki konj, voz in dvokoles pa morajo
javiti izpremembe glede bivališča ali pa,
če so prodali ali kupili konje, vozove in
dvokolesa, odnosno, če jim je živina po-
ginila. Kršilci teh predpisov bodo kazno-
vani po zadevnih predpisih.

Iz Črnomlja

— Sadjarski tečaj. Sreško načelstvo
je priredilo v krajih, kjer uspeva ko-
stanj več tečajev za precepeljevanje s ce-
pičmi debeloplodnega maroni-kostanja, ki
jih je dala brezplačno na razpolago kr-
banska uprava. Tečaj je vodil sreški
kmetijski referent ob sodelovanju šolskih
upraviteljev ss. Carlja v Talčjem vrhu
in Kravosa na Vinici in jih je bilo prire-
jenih 7. Vršili so se dne 15. aprila v Dra-
gatušu in v Ručetni vasi, dne 30. aprila
na Talčjem vrhu in v Petrovi vasi ter
dne 6. maja na Rožancu. Precepeljevanje
je bilo lepo število dreves domačega kosta-
nja ter bo v nekoliko letih dovolj cepič-
ev na razpolago za širjenje te odlične
vrste kostanja, ki prav dobro uspeva v
tukašnjem kraju, oreh, breskev,
marelico, črešnjo in drugo sadno drevje
ugodnem podnebju. Tečaj so bili prav do-
bro obiskani, zanimanje je bilo veliko, le
žal, da je tako hitro zmanjkalo cepičev.
Zahvala gre kr. banki upravi, ki je te
koristne tečaje omogočila.

SPORT

— Balkanske igre v Zagrebu. Ze nekaj
let manifestirajo vse balkanske države za
idejo sporta na vsakoletnih Balkanskih
igrah, kjer se zbere cvet najboljših sportni-
kov na Balkanu. Vse doedeanje igre so bile
v Atenah, v klasičnem helenskem stadionu,
letos pa je zadela čast prireditelja našo drž-
avo. Težko nam bo storiti, kar je naredil
prijateljski grški narod. Tisoletna stara
tradicija je Grkom omogočila, da so prire-
dili te igre tako, da so lahko nanje pone-
li. N. bomo jih mogli prekositi, nimamo
veličastnega stadiona, kot ga imajo oni, na-
ša javnost se ni tako sportno navdušena.
Zato je dolžna naša organizacija, da bo svojih
najboljših močeh priredila, da bomo Jugo-
slovenci častno rešili nalogo, ki so jo nam
naložili.

Zopet dve žrtvi planin?

Ljubljana Jožeta Stareta in jurista Vovka pogrešajo
že deset dni

Ljubljana, 14. maja.
V soboto 5. maja sta se odpeljala iz
Ljubljane 21-letni slikarski pomočnik
Jože Stare, sin znanega slikarskega
mojstra Jožeta Stareta z Galjevice
116, in pa jurist Vovko, stanujoč pri
šefu davčne uprave g. Starinu na Do-
lenjski cesti. Fanta sta doma povedala,
da gresta v Kamniške planine, in Stare
je očetu dejal, da se bo najbrž vrnil že
v ponedeljek. Rekla sta, da pojeta na
Kamniške planine, vendar nista točno
povedala, kam. Baje sta bila namenjena
na Veliko planino, po drugi verziji pa
sta hotela nesti venec tja, kjer se je la-
ni ponesrečil Sandi Wissiak, oziroma
kamor so mu vzdali spominsko ploščo.

Od takrat je minilo že 10 dni, toda
mladeniča se še nista vrnila in tudi ni
nobenega glasu o njima. Njuni svoji so
seveda za fanta v velikih skrbih, saj
nista bila založena s provizantom in tu-
di ne z denarjem za daljše bivanje v
planinah. Kolikor je mogel izvesti Sta-
retov oče, sta baje najela pastirsko ko-
čo na Mali ali Veliki planini, v kateri
sta se mudila več dni. Nekateri domne-

vajo, da sta morda fanta napravila z
Velike planine izlet čez Konja na Koro-
šico, morda sta tudi tvegala naskok na
Planjavo, Brano ali pa Kamniško sedlo.
To je pa zdaj, ko se neprestano trga jo
in rušijo plazovi, smrtno nevarno. Od
5. maja naprej so tudi divjale v Kam-
niških planinah silne nevihte, dež se je
menjal s snežnimi meteži. Morda sta
mladeniča zašla v snežni metej in si ni-
sta vedela pomagati, a najbolj verjetno
je, da ju je zalotil in potegnil s seboj
plaz.

Kmetje sicer zatrjujejo, da so fanta
videli v neki pastirski koči na Mali pla-
nini, toda neki lovec iz Ljubljane, ki je
minuli teden lovil na nasprotni strani,
pravi, da ni bilo v koči nikogar.

G. Stare je obvestil SPD in prosil za
informacije ter za eventualno pomoč in
reševalno ekspedicijo. Planinsko dru-
štvo je že poizvedovalo na vse strani, pa
ni moglo o usodi mladih turistov ničesar
zvedeti. Kdor bi ju videl ali kaj iz-
vedel o njima, naj takoj sporoči staršem
ali pa SPD v Ljubljani.

Zopet težave z Ljubljano

Materijal izvažajo po vzpenjači, ki obratuje prepočas

Ljubljana, 14. maja.
Ljubljana je zopet v ospredju zani-
manja. Ni le živahno v nji, kjer marli-
vo sučejo lopate številni delavci, temveč
tudi na njenih bregovih, kjer se sestajajo
neprestano »komisije« iz vrst pristnih
Ljubljancev, ki zavzamejo ob vsakem
ljubljanskem dogodku in pojavu svoje sta-
lišče.

Pri Čevljarskem mostu so zgradili mo-
čan betonski jez, nad njim pa še nasuli
debel in visok nasip, ki je podprt z močno
leseno steno, da ga voda ne more potisniti
v zaprti del struge. Tako so dobro izolirali
odsek struge, kjer delajo. Strugo so začeli
poglabljati od jez na vzdol. Poglabili bodo
okrog 400 m struge v dolžini, proga, po
kateri izvažajo material na breg, je pa
dolga okrog 500 m. Delo bi lahko pospe-
šili baš zaradi tega, ker je stavbna želez-
nica kratka, da lahko hitro izvažajo nako-
pano blato. Vendar ne gre vse tako glad-
ko, kakor bi bilo pričakovati. Vzpenjača
obratuje nekoliko prepočas. Dokler je od-
važalo material okrog 20 voznikov, ni bilo
zastaja, ker je bilo vedno dovolj materiala
na bregu. Sedaj odvažajo material 46
voznikov. Izkazalo se je, da jih je preveč,
ker jih mora polovica skoro vedno čakati.

Davi je bil na Sv. Petra nasipu nena-
vaden park tovornih vozov. Nad 20 vo-
znikov je čakalo na material. Nabrežje je
bilo tesno zatrpno z vozovi. Sv. Petra
nasip je zaprt za vojni promet od tro-
mostja do jubilejnega mostu, kar je neob-
hodno potrebno, saj bi se tudi nihče ne
mogel prebriniti z vozom skozi med vozovi,
ki se ustavljajo ob vzpenjači. Kmalu pa ne
bodo mogli mimo niti pešci, če bo nepre-
stano takšen naval na nabrežju, kakršen je
bil davi.

Meščani so ostri kritiki, zato seveda tu-
di kritizirajo, da vozniki odvažajo prepolne
vozove materiala. Blato pada z vozov
skoro po vsej poti od vzpenjače do stare-
ga pokopališča. Pri enkratnem odvzemu mo-
ra namreč voznik odpeljati kubični meter
razčenegega materiala, dočim se zemlja pri
kopanju zrahlja in je je približno polodru-
gi meter. Voznik, ki ima slabe konje, težko
spelje zvrhani voz in gledalci imajo dovolj
prilike, da lahko pomilujejo živali. Toda
največja težava z odvažanjem materiala
je na kraju, ob starem pokopališču, kamor
odvažajo blato. Jamo zasipavajo od kraja
proti sredini, zato je čedalje daljša pot po
nasipu, ki je še zelo mehak in se vozovi
globoko udarjajo kljub temu, da podlagajo
pod nje deske. Češče tudi zagazi konj v
blato skoro do trebuha. Zadnjič je voznik
s težavo spravil konja na trdna tla, ko se
mu je že začel ugrezati v blato.

To so pa težave z Ljubljano, s kate-
rimi meščani niso neposredno prizadeti.
Čim so delavci začeli poglabljati strugo,
so se nekateri meščani začeli bati, da bodo
trpeli temelji njihovih hiš, ki stoje ob
Ljubljani. Ljudje so prejšnje tedne v
strahom ogledovali razpoke hiše na Dvor-
nem nasipu ter napovedovali katastrofo.
Hiša je res zelo razpokana, toda že deli
časa in najbrž ne zaradi regulacijskih del.
Sicer pa doslej niso še niti kopali v strugi
ob tisti hiši. Bojazen je torej povsem ne-
upravičena.

V resnici so pa meščani prizadeti in ne
malo, ker stoji v strugi od jubilejnega mo-
stu do konca Kodeljevega smrdeča brozga,
ki okužuje zrak v vsem vzvodnem delu
mesta! In ne samo tam, celo na živilski
trg je začel prodirati smrad, odkar je vro-
če. Neznosen je smrad baš ob bolnici.
Ljubljana trpi zaradi Ljubljane že tri le-
ta poletne mesece, že tri leta imamo v
mestu ogromno, odprto greznico. To pa
samo ugotavljamo, kakor da se ne zaveda-
mo, kakšen strašen greh zoper zdravstvo
je to in kako tudi trpi ugrej mesta zaradi
tega, kajti kaj tako škandaloznega pač ni
nikjer na svetu.

Ker je struga Ljubljane zaprta in ker
je v spodnjem delu že poglabljena, dočim
v Gruberjevem prekopu voda teče, brozga
iz Ljubljane ne more otekati. Vodni tok
Gruberjevega prekopa namreč zadržuje
gnojnico v Ljubljani. Kanali neprestano
bruhajo nesnago v strugo, zlasti glavna
kanala pri šentpetrskem mostu. Brozga,
namestu, da bi odtekala, zastaja v strugi
ter sega tem dalje višje v mesto, čim višja
je. Ob vročini se gnojnica pari in zvečer,
ko se začne zrak regulirati ter zapiha sa-

pa od struge, smrdi zlasti v vzhodnem delu
mesta tako strašno, da morajo imeti ljudje
hermetično zaprta stanovanja.

Menda ni treba še posebej naglašati,
kaj pomeni stoječa gnojnica tik ob bolnici,
sicer je pa treba upoštevati tudi ob zdrave
ljudi v okolici Ljubljane. Izredno srečo
smo imeli, da še ni izbruhnila epidemija
v teh letih. In kdo bo odgovoren, če se to
še zgodi?

Mariborski teden in obrtništvo

Maribor, 13. maja
»Mariborski teden« naj bi zamenjal
bivše mariborske obrtne razstave, ki so
bile zanimive in se je njihov sloves razširil
se celo preko meja. »Mariborski teden« po-
življa kot stalna prireditev tujski promet
in gospodarski razvoj mesta. Vendar pa bi
bile dosedanje pridobitve še bolj dosegale
svoj

